

TAPA VALLA ARENGUKAVA 2018-2025
TAPA VALLA EELARVESTRAATEEGIA 2021-2024

September 2020
Tapa vald

Sisukord

Tabelite loetelu	3
Sissejuhatus	4
1. Tapa valla peamised väljakutsed ja arengueeldused.....	5
1.1 Valla üldiseloostus	5
1.2 Arengueeldused	6
1.3 Väljakutsed	7
2. Strateegia	10
2.1 Visioon 2025	10
2.2 Põhisuunad.....	10
2.3 Eesmärgid	11
2.4 Strateegiakaart	12
3. Arengukava hindamine ja ajakohastamine.....	13
3.1 Tulemuslikkuse hindamine	13
3.2 Arengukava ajakohastamine.....	15
4. Eelarvestrateegia.....	16
4.1 Põhitegevuse prognoos.....	16
4.2 Investeerimis- ja finantseerimistegevus	18
4.3 Arvestusüksus ja finantsdistsipliin	22

Tabelite loetelu

Tabel 1. Korterite ja hoonestatud elamumaa ostu-müügitehingud 2017. aastal (Allikas: Eesti kinnisvaraturg 2017. aastal, Maa-amet 2018)	14
Tabel 2. Põhitegevuse tulud (2021-2024)	16
Tabel 3. Põhitegevuse kulud (2021-2024)	17
Tabel 4. Põhitegevuse tulem (2021-2024)	18
Tabel 5. Investeermistegevus (2021-2024)	19
Tabel 6. Investeeringuprojektid (2021-2024)	19
Tabel 7. Finantseerimistegevus (2021-2024)	21
Tabel 8. Netovõlakoormuse lubatud ja tegelik määr	22
Tabel 9. Eelarvestrateegia 2021-2024 Rahandusministeeriumi vorm	23

Sissejuhatus

2017. aasta kohaliku omavalitsuse volikogu valimiste järgselt Tapa ja Tamsalu valla ühinemise tulemusena moodustunud Tapa vallal seisab lähiaastatel ees mitmeid suuri väljakutseid. Põhilisem neist on ühinemise mõjudega toimetulek tagamaks piirkonna tasakaalustatud arengut. Suurem omavalitsus tähendab küll rohkem võimalusi lisanduvate ressursside näol, kuid ka suuremaid kohustusi. Sealjuures on eriti oluline leppida kokku ühises tulevikuvisionis ja eesmärkides ning nende saavutamiseks vajalikes tegevustes ning investeeringutes.

Käesoleva dokumendi strateegia osas määratletaksegi kuhu ja kuidas soovitakse jõuda. Eelarvestrateegias antakse rahalised orientiirid arengukava plaanide elluviimiseks, mille detailsem väljendus on iga-aastane eelarve. Arengukava on oma olemuselt üldisem ja ambitsioonikam, sisaldades rohkem plaane ja soove kui eelarvestrateegia ning detailne eelarve.

Arengukava ja eelarvestrateegia koostati perioodil juuni 2017 - märts 2018. Selle jooksul toimusid valdkondlikud kohtumised, kus esmalt kaardistati olemasolev olukord ja seejärel sõnastati valdkondlikud eesmärgid ja tegevused ning investeeringud. Augustis 2017 viidi valla tulevikupildi loomiseks läbi laiapõhjalisem kaasamisseminar Tapal. Formuleeritud valla visiooni ja eesmärgi arutati ka kohtumistel allasutusega. Tegevuskavasse oli võimalik anda omapoolne sisend kõigil vallaelanikel – novembrist kuni jaanuarini korraldati elanike seas küsitlus, millele oli võimalik vastata nii veebipõhiselt kui vallalehtedes ilmunud väljalõigatava ajalehenurga kaudu. Olulisemad otsused langetati arengukava ja eelarvestrateegia koostamiseks moodustatud juhtrühmas, kuhu kuulusid esialgu mõlema ühineva omavalitsuse ning ühinemise järgselt uue omavalitsuse juhid ja arengutöötajad. Paralleelselt koostati lühiülevaade vallast, mis sisaldab valla rahvastikku ja sotsiaalmajanduslikku keskkonda iseloomustavaid andmeid.

Arengukava ja eelarvestrateegia põhidokument koosneb neljast osast. Esimeses osas on välja toodud valla lühiülevaadet ja valdkondlike töögruppide arutelu tulemusi aluseks võttes omavalitsuse peamised arengueeldused ja väljakutsed. Teine osa sisaldab valla visiooni, põhilisi arengusuundasid ja valdkondlike eesmärgi. Kolmandas osas antakse ülevaade arengukava tulemuslikkuse hindamisest ja ajakohastamisest. Neljas osa on eelarvestrateegia tekstiline osa. Arengukavale on täiendavalt eraldi dokumentidena lisatud põhjalikum valla lühiülevaade (*lisa 1*), tegevuskava (*lisa 2*) ja KOV kinnitatud strateegia vorm (*lisa 3*).

1. Tapa valla peamised väljakutsed ja arengueeldused

Järgnevalt on valla lühiülevaadet (vt arengukava lisa 1) ja valdkondlike töögruppide arutelu tulemusi aluseks võttes välja toodud Tapa valla peamised väljakutsed ja arengueeldused.

1.1 Valla üldiseloostus

Praegustes piirides Tapa vald on tekkinud mitmete ühinemiste tulemusena. 2005. aasta kohaliku omavalitsuse volikogu valimiste järgselt ühinesid Tapa linn, Lehtse vald ja Saksi vald (v.a Kiku, Salda ja Pariisi küla) Tapa vallaks ning Tamsalu linn ja Tamsalu vald Tamsalu vallaks. Teine ühinemine leidis aset 2017. aastal, mil ühinesid Tapa vald ja Tamsalu vald. Tapa vald on suuruselt teine omavalitsus Lääne-Viru maakonnas. Seisuga 1. jaanuar 2018 (Rahvastikuregistri andmetel) elab Tapa vallas 11 252 inimest, mis on ligikaudu 19% maakonna rahvastikust. Võrdluseks, et maakonnakeskuses Rakveres elab 15 613 inimest. Tapa valla elanikkonnast umbes 74% määratlevad ennast eestlastena ja 26% muu rahvuse esindajana (2011. aasta rahvaloenduse andmetel). Muu rahvuse esindajatest omakorda 20% ütlevad ennast kuuluvat vene rahvusesse.

Sarnaselt suurele osale Eesti omavalitsustest väheneb ja vananeb ka Tapa valla elanikkond. Perioodil 2013-2017 on valla rahvaarv vähenenud keskmiselt 1,5% aastas (mis on ligikaudu 180 inimest aastas) ja seda nii negatiivse loomuliku iibe kui väljarände tõttu. 2016. aastal sündis 91 inimest vähem kui suri ja välja rändas 126 inimest rohkem kui asemele tuli. Liikuvamad on väikeste lastega pered ja noored. Peamiselt lahkutakse Tallinnasse, aga ka naaberomavalitsustesse – eeskätt Kadrina valda ja Rakvere linna. Naised lahkuvad varem kui mehed, mis võib olla üheks põhjuseks, miks vanuses 20-34 on mehi u 26% rohkem kui naisi. Vanus 20-35 on aga tavapärane aeg pere loomiseks ja laste saamiseks. Seega teoreetiliselt puudub ligikaudu neljandikul meestest võimalus leida endale kodukohast sobiv kaaslane. Eeldusel, et rahvaarvu vähenemine jätkub samas tempos, elab 2025. aastal Tapa vallas alla 10 000 inimese.

Valla territooriumi suurus on 481,3 km². Tapa vald piirneb põhjas Kuusalu, Kadrina ja Rakvere vallaga, idas Vinni ja Väike-Maarja vallaga, lõunas ja läänes Järva vallaga ning läänes Anija vallaga. Maastikuliselt asub vald Pandivere kõrgustikul. Valla maadele jäävad mitmed kaitsealused loodusobjektid: Kõrvemaa maastikukaitseala, Neeruti maastikukaitseala, Porkuni maastikukaitseala, Ohepalu looduskaitseala, Lasila looduskaitseala, lisaks arvukad kaitsealused pargid, allikad ja karstialad ning vääriselupaigad.

Vallakeskuseks, kus töötavad ka vallavalitsus ja volikogu, on Tapa linn. Tamsalu linn on piirkondlikuks haldus- ja teeninduskeskuseks. Teeninduspunktid olemasolevate vallaasutuste baasil arendatakse veel välja Jänedal, Lehtses, Moel, Vajangul, Assamallas ja Porkunis.

Kogu piirkonna arengus on olulist rolli mänginud Peterburi-Tallinna raudtee ja Tapa-Tartu raudteeharu ehitamine. Ka praegu on tähtsaim transpordiliik raudteetransport, mida kasutades on suurematest keskustest – Tapalt, Tamsalust, Jänedalt ja Lehtsest – võimalik sõita ümberistumisteta nii Tartusse kui Tallinnasse, Jänedalt, Lehtsest ja Tapalt ka Narva. Lisaks läbib valda Pärnu-Rakvere-Sõmeru põhimaantee ning Jägala-Käravete-Jõgeva-Tartu maantee (Piibe maantee).

Lisaks logistiliseks sõlmpunktiks olemisele on Tapa vald, täpsemalt vallakeskus Tapa linn, tähtsaim kaitsejõudude tugipunkt Eestis. Tapal asub Eesti Kaitseväge 1. Jalaväebrigad. Tapal paiknevad ka enamik Eestis asuvatest liitlasvägedest – kokku on Eestis hetkel u 1 650 liitlasvägede sõdurit, Tapal on neist 1 000 - 1 100. Veel piirneb vallaga Kuusalu valla territooriumile jääv Kaitseväge keskpõlvkond.

Piirkonna suurimad tööandjad on juba eelpool nimetatud Eesti Kaitseväge, aga ka Eesti Raudtee AS, OPERAIL AS (Tapa depoo) ja E-Betoonement AS Tamsalu tehas, Universal Industries OÜ, Segers Eesti OÜ, Tamsalu EPT AS, Tapa Mill AS, Leonhard Weiss RTE AS, Leventek OÜ, Mini-Linda OÜ, Võhmata PM AS, JK Otsa Talu OÜ, Porkuni Kool, Viru Haigla Aktsiaselts. Piirkonna ettevõtetest 23% liigituvad kategooria “Põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük alla”, järgnevad hulgi- ja jaekaubandusega ning mootorsõidukite remondiga tegelevad ettevõtted (77) ning ehitusettevõtted (62). Registreeritud töötute arv on järjepidevalt vähenenud, välja arvatud 2015. aastal, mil see korraks kasvas. Vaatamata sellele on probleemiks Eesti keskmisega võrreldes madalam tööga hõivatus, mis võib viidata pikaajalise töötuse probleemile. Palgatöötaja kuukeskmine brutotulu (2016. aastal u 916 eurot) on sarnaselt Lääne-Viru maakonnale ja kogu Eestile kasvanud, kuid jääb Eesti keskmisele alla (1073 eurot).

1.2 Arengueeldused

Tapa vald on suuruselt teine omavalitsus Lääne-Viru maakonnas. Tapa ja Tamsalu valla ühinemine üheks omavalitsuseks tugevdas valla positsiooni maakonnas ja lõi senisest suuremate ressursside (nii inimeste kui rahaliste vahendite) näol paremad eeldused valla kiiremaks arenguks.

Tapa valla rahvastik on väga mitmekesine. Tapa valda iseloomustab multikultuursus. Siin elavad edukalt koos mitmete rahvaste esindajad: lisaks eestlastele venelased, ukrainlased, valgevenelased jt rahvused. Kultuuride paljusust rikastab siinsete elanike maailmapilt ja muudab nad sallivamateks ning muutustega paremini toime tulevateks.

Tapa valla looduskeskond on kaunis ja rikkalik. Tapa valla territooriumile jäävad mitmed loodus- ja maastikukaitsealad. Vald on rikas paljude järvede, allikate, karstialade, parkide ja vääriselupaikade poolest.

Tapa vallas on väljakujunenud tugevad keskused ja turismipiirkonnad. Lisaks Tapale ja Tamsalule on tugevad kogukondlikud keskused Jänedal, Lehtsel, Moe, Vajangu, Assamalla ja Porkuni. Kõigis neis on omad kooskäimiskohad ja traditsioonilised üritused. Jänedal, Moe ja Porkuni, Tamsalus asub Eesti esindustammik ning Puhta vee teemapark Järsi külas on valla olulisimad turismisihtkohad.

Vallakeskus Tapa linn on oluline logistiline sõlmpunkt – Tapal on reisirongi otseühendus Tallinna, Tartu ja Narvaga, samuti Moskva ja Sankt-Peterburgiga, maakonnakeskusesse Rakverre viib aga buss. Lisaks Tapale saab teistest valla keskustest rongiga otse Tallinnasse ja Tartusse ka Tamsalust, Jänedalt ja Lehtsest, Narva Jänedalt ja Lehtsest. Otseühendus Rakverega on bussitranspordi näol olemas ka kõigist teistest valla keskustest, v.a Jänedalt.

Tapa linn on ja jääb Eesti Kaitseväge keskpunktiks. Tapal asub Eesti Kaitseväge 1. Jalaväebrigad. Vallaga piirneb Kuusalu valla territooriumile jääv Kaitseväge keskpõlvkond.

Enamus Eestis paiknevatest liitlasvägedest baseeruvad samuti Tapa sõjaväelinnakus. Tapa sõjaväelinnakus saavad hetkel tööd paarsada kohalikku elanikku (u 90% töötajatest on kohalikud), linnaku kasvades suureneb ka töökohtade arv. Linnakus elavad ja töötavad inimesed tarbivad teatud määral ka kohapeal pakutavaid teenuseid, eeskätt käivad nad poes ja lahutavad meelt.

Valla territooriumil tegutsevad ja pakuvad elanikele tööd mitmed Eesti mõistes suured tegijad. Lisaks Eesti Kaitsevägele on piirkonna olulisteks tööandjateks Eesti Raudtee AS, OPERAIL AS ja E-Betoonement AS Tamsalu tehas, Universal Industries OÜ, Segers Eesti OÜ, Tamsalu EPT AS, Tapa Mill AS, Leonhard Weiss RTE AS, Leventek OÜ, Mini-Linda OÜ, Võhmuta PM AS, JK Otsa Talu OÜ, Porkuni Kool. Nimetatud ettevõtted on teistele siin tegevust plaanivatele ettevõtetele heaks eeskujuks.

Kohapeal on tagatud kvaliteetne alus-, põhi- ja keskharidus ning huviharidus. Valla haridussüsteem on praeguse õpilaste arvu (2019/2020 õppeaastal õppis Tapa valla üldhariduskoolides kokku 1180 õpilast, lasteaialapsi oli 485 ja Tapa Muusika- ja Kunstikoolis käis 172 õpilast) juures toimiv. Valla territooriumil tegutseb kokku 10 haridusasutust – kaks gümnaasiumi, neli põhikooli (Vajangu Põhikoolis toimub õpe 1.-6. klassini), millest kolme juures tegutseb lasteaed/lasteaiaühm, kolm eraldiseisva asutusena lasteaeda (kuues asukohas) ja üks huvikool (kahe asukohas).¹ Kodulähedane põhiharidus on tagatud ka vene emakeelega lastele. Omavalitsuse territooriumil asuvad veel kolm erivajadusega lastele mõeldud haridusasutust² ja eralastehoid erivajadusega lastele. Haridustaristu on osaliselt renoveeritud, koolide sportimisvõimalused on head. Huviharidus on mitmekesine ja arenev, sh on võimalik saada tehnikaalast huviharidust. Tapa linnas tegutseb Tapa Autokool.

Kohalik kultuuri- ja spordielu, sh täiskasvanute huvitegevus on aktiivne. Kohalikus kultuurielus on oluline roll kanda kultuuri- ja rahvamajadel, raamatukogudel, muuseumitel ja erinevatel seltsidel ning ühingutel, kes korraldavad mitmesuguseid üritusi ja huviringe. Pakutavad võimalused on mitmekesised ja neist osavõtt rohkearvuline. Piirkonnas on palju heal tasemel kollektiive ja võistkondi.

Vallaelanikele on tagatud kvaliteetsed sotsiaal- ja tervishoiuteenused. Inimeste teadlikkus pakutavast on hea. Valdkonnas töötavad spetsialistid on pädevad. Koostöö erinevate osapoolte – sotsiaaltöötajad, politsei, päästeamet, perearstid, haridusasutused – vahel on tihe.

Valla taristu arendamisel on lähtutud selle optimaalsest kasutusest. Keskustesse on loodud keskushooned, kus ühes kohas tegutsevad nt kool, lasteaed, raamatukogu, noortekeskus, erinevad seltsid jne.

1.3 Väljakutsed

Tapa valla lähiaastate üheks suuremaks väljakutseks on ühinemise mõjudega toimetulek tagades seeläbi omavalitsuse tasakaalustatud arengu. Haldusreformi tulemusena ei muutu mitte ainult vallapiirid, vaid ka kohaliku omavalitsuste rahastamiskorraldus, ülesanded, koostöövormid jne. Suurem omavalitsus tähendab küll

¹ 2018. aasta sügisest alustab tööd ka Tapa valla spordikool.

² 2018. aasta sügisest kaks, sest Mihkli Kool lõpetab oma tegevuse Imastu külas ära ja kolib Rakverre.

rohkemaid võimalusi lisanduvate ressursside näol, kuid ka suuremaid kohustusi. Senine juhtimiskorraldus ja kaasamispõhimõtted ei toimi enam. Tuleb mõelda, kuidas tagada, et kõik osapooled oleksid võrdselt kaasatud ja informeeritud; kuidas korraldada efektiivselt asutuste tööd jne.

Teine oluline väljakutse, mis vajab eraldi tähelepanu, on elanike arvu vähenemine. Kui rahvaarv jätkab samas tempos kahanemist (ligikaudu 200 inimest aastas), siis elab Tapa vallas aastaks 2025 alla 10 000 inimese. Sealjuures on sündimuse kasvust tõsisem mure väljarände pidurdamine, eriti lastega perede ja noorte ära minemise peatamine (viimaste puhul nende kodukohta tagasipöördumine peale õpingute lõppemist). Vähenev ja vananev elanikkond toob endaga kaasa ühest küljest maksutulu vähenemise ja teisest küljest teenusvajaduse suurenemise. Kui need protsessid jätkuvad, siis tuleb mõelda, kuidas antud olukorras tagada teenuste optimaalne pakkumine.

Valla sotsiaalhoolekande- ja tervishoiusüsteem vajab arendamist ning inimeste vajadustega ja muutunud olukorraga vastavusse viimist. Hetkel puudub teenuste ühtne juhtimine, mis suures omavalitsuses on aga mõõdapääsmatu. Sotsiaalvaldkond ei tähenda ainult sotsiaalhoolekannet, vaid on tihedalt seotud ka nt hariduslike ja majanduslike küsimustega. Seetõttu on oluline arendada valdkondade vahelist koostööd. Abivajajate hulk kasvab, aga spetsialistidest on puudus – hariduses napib tugispetsialiste; sõltuvushäiretega inimeste tugiteenused on peaaegu olematud; perearstid on pensionieas; teenusepakkujaid on vähe, mis tingib pikad järjekorrad jne. Valla poolt pakutavad munitsipaalpinnad on kehvast seisukorras.

Õpilaste arvu vähenemise tingimustes hariduse kättesaadavuse ja kvaliteedi hoidmine ning parandamine. Tapa valla üldhariduskoolides käis õppeaastal 2016/2017 kokku 1150 õpilast. Nendest I kooliastmes 343, II kooliastmes 329, III kooliastmes 327 ja gümnaasiumis 151 õpilast. Õpilaste arv kõigis piirkonna üldhariduskoolides väheneb, suurim langus on tabanud Tapa ja Tamsalu gümnaasiumi. Samas õpib teiste omavalitsuste koolides kokku u 190 õpilast (neist enam kui pooled esimeses kuni kolmandas kooliastmes). Lähiaastatel seisab omavalitsus seega mitmete küsimuste ees: kas jätkata tänase korraldusega või võtta ette koolivõrgu ümberkorraldamine; kuidas teha nii, et lapsed käiksid kodulähedases koolis, mitte nt Kadrinas või Rakveres jne. Olemasolev haridustaristu vajab parendamist. Õpetajaskond vananeb – üle poole lasteaedade, aga ka üldhariduskoolide õpetajatest on üle 50 aastased.

Elukeskkonna parendamine ja atraktiivsemaks muutmine. Olemasolev elamufond vajab uuendamist, sest palju on kehvast seisukorras maju, uusarendused praktiliselt puuduvad. Samuti on vajakajäämisi avaliku ruumi üldilmes, mis mõjub valla mainele halvasti. Seega tuleb jätkata avaliku ruumi – teed, tänavad, tänavavalgustus, haljastud ja avalikud hooned - korrustamisega. Renoveerimist vajavad näiteks Tapa ja Tamsalu rahvamajad, Jäneda spordihoone, Tamsalu, Tapa ja Jäneda staadionid, Tapa raudteejaam, Tapa ja Tamsalu pargid. Tapa linna üks sümbol raudteejaam on kehvast seisust, koostöös Eesti Raudteega tuleb leida sellele kasutusotstarve.

Ettevõtluskeskkonna mitmekesistamine. Käesoleval hetkel on piirkonnas valdavalt tegemist väikeettevõtjatega, suurettevõtteid on väga vähe. 2017. aastal tegutses siin kõigest kümme üle 50 töötajaga ettevõtet, sealhulgas üks üle 250 töötajaga ettevõtte. Ülekaalus on teenindus- ja põllumajandussektor, mida iseloomustavad väiksemad palgad. Siinsed inimesed teenivad ligikaudu 150 eurot Eesti keskmisest vähem. Kõrgemat kvalifikatsiooni nõudvaid,

atraktiivseid ja paremini tasustatud töökohti on vähe. Registreeritud töötute arv küll järjepidevalt väheneb, kuid tööga hõivatus on võrreldes Eesti keskmisega madal. Tuleb alustada investorite aktiivse otsimisega väljastpoolt valda eesmärgiga saada juurde ettevõtteid ja töökohti.

Turismiinfo kättesaadavuse parandamine ja turismiasutuste vahelise koostöö tõhustamine. Info piirkonna vaatamisväärsuste, majutus- ja toitlustuskohtade osas pole hõlpsalt kättesaadav. Vallakeskuses, kus nõudlus on suurim, ei ole piisavalt majutusasutusi.

Muukeelse elanikkonna valla tegemistesse kaasamine ja info jagamine. Tapa valda iseloomustav multikultuursus on ühest küljest võimalus, teisest küljest väljakutse. Tuleb mõelda, kuidas erinevaid rahvusrühmasid senisest veelgi paremini kohalikku ellu kaasata, kuidas tagada, et vajalik info oleks neile kättesaadav jne. Sealjuures mitte ainult venelastele kui arvukaimale teisest rahvusest elanike rühmale info jagamine, vaid ka nt liitlasvägede sõduritele.

2. Strateegia

Tapa valla strateegia koosneb kolmest komponendist, mis kokku moodustavad ühtse terviku (vt strateegiakaart peatükis 2.4). Visioon kirjeldab, milline on Tapa vald aastal 2025. Oma olemuselt on tegemist pikaajalise vaatega tulevikku. Esitatud tulevikupilt on määratletud arengukava koostamise raames toimunud erinevate arutelude tulemusena.

Teise olulise osa moodustavad valdkondade ülesed strateegilised eesmärgid ehk valla arengu põhisuunad aastani 2025. Tegemist on valla arengu seisukohalt kõige olulisemate küsimustega.

Kolmas strateegia komponent on valdkondlikud eesmärgid. Kohalik omavalitsus peab tegelema mitmete valdkondadega: 1) sotsiaaltoetused ja tervishoid; 2) haridus; 3) kultuur; 4) kommunaalmajandus; 5) ettevõtlus. Kuuenda valdkonna moodustab juhtimine, mis on oma olemuselt kõiki teisi valdkondi läbiv. Valdkondlikud eesmärgid on võrreldes põhisuundadega spetsiifilised.

Iga eesmärk on sõnastatud soovitud seisundi kirjeldusena. Eesmärgi aitavad saavutada tegevuskavas esitatud tegevused ning eelarvestrateegias kirjas olevad investeerimisprojektid.³ Tegevuskavas on nimetatud täiendavad investeeringud, mille elluviimiseks hetkel finantstavahendeid ei ole, kuid mis on olulised. Investeeringud, mille jaoks on rahaline kate olemas, on kirjas peatükis neli (eelarvestrateegia).

Valdkondlikud eesmärgid aitavad täita põhisuundasid. Juhtimine kui horisontaalne valdkond aitab kaasa nii teiste valdkondlike eesmärkide kui põhisuundade saavutamisele. Valdkondlike eesmärkide ja põhisuundade nimel tegutsedes liigutakse aga kokku lepitud visiooni suunas.

2.1 Visioon 2025

Inimestele meeldib Tapa vallas elada. Siit leiab endale kodu nii looduslähedust hindav kui linnakeskkonda eelistav inimene. Avalik ruum on korrastatud ja puhas, tehniline infrastruktuur on kaasaegne, vald on kaetud kiire interneti- ja transpordivõrgustikuga. Head ühendused võimaldavad siin elada ja vajadusel kaugemal tööl käia või vastupidi. Multikultuurset elanikkonda seob ühine identiteet ja tugev kogukonnatunne.

Tapa vald on kaitse- ja liitlasvägede silmis hinnatud partner.

Siinne ettevõtlus on oma vormilt ja iseloomult mitmekesine ning sidus. Ettevõtluskeskkond on atraktiivne.

2.2 Põhisuunad

S1. Tapa vallas on hea elada. Siinne elukeskkond on meeldiv ja turvaline. Vajalikud teenused on kõigile, sõltumata piirkonnast, kättesaadavad. Igaüks leiab endale siit sobiva eluruumi. Tapa valla eeskätt ajaloolisest eripärast (Tapa ja Tamsalu kui tööstus- ja

³ Vt põhidokumendile lisatud eraldi failid.

sõjaväelinnad) tulenev negatiivne kuvand on muutunud positiivseks. Võimalused ettevõtlusega tegelemiseks on soodsad.

S2. Tapa vald on kaitse- ja liitlasvägedele tugev partner. Kommunikatsioon osapoolte vahel on efektiivne. Küsimused saavad kiired ja asjakohased lahendused. Avalik ruum vastab siin viibivate liitlasvägede sõdurite ja kaitseväelaste ootustele.

S3. Elanikkonda seob ühine identiteet ja tugev kogukonnatunne. Vallakodanikud räägivad kohaliku elu puudutavates küsimustes aktiivselt kaasa, erinevate osapoolte vaheline koostöö on tihe. Oluline info on kogu elanikkonnale kättesaadav.

2.3 Eesmärgid

E1. Sotsiaalhoolekanne ja tervishoid: Tapa valla elanik on tervist väärtustav ja sotsiaalselt toime tulev. Tapa valla sotsiaal- ja tervishoiusüsteem on hästi korraldatud ja elanike vajadustest lähtuv. Esmatasandi arstiabi on kõigile kättesaadav. Sotsiaalhoolekandelist abi osutavad pädevad spetsialistid. Abivajajat märgatakse õigeaegselt. Elanike teadlikkus valdkonna võimalustest on hea. Tagatud on erivajadustega inimeste ligipääs avalikule ruumile.

E2. Haridus: Kõigile valla lastele ja õpilastele on tagatud võimetekohane haridus, sh huviharidus. Haridusvõrgu kujundamisel on lähtutud laste ja õpilaste vajadustest. Pakutav haridus on konkurentsivõimeline ja valla haridusasutustel on hea maine. Õpilaste arv püsib stabiilsena või kasvab. Vallas toetatakse elukestvat õpet. Osapooled teevad omavahel tihedat koostööd. Vallal on oma spordikool.

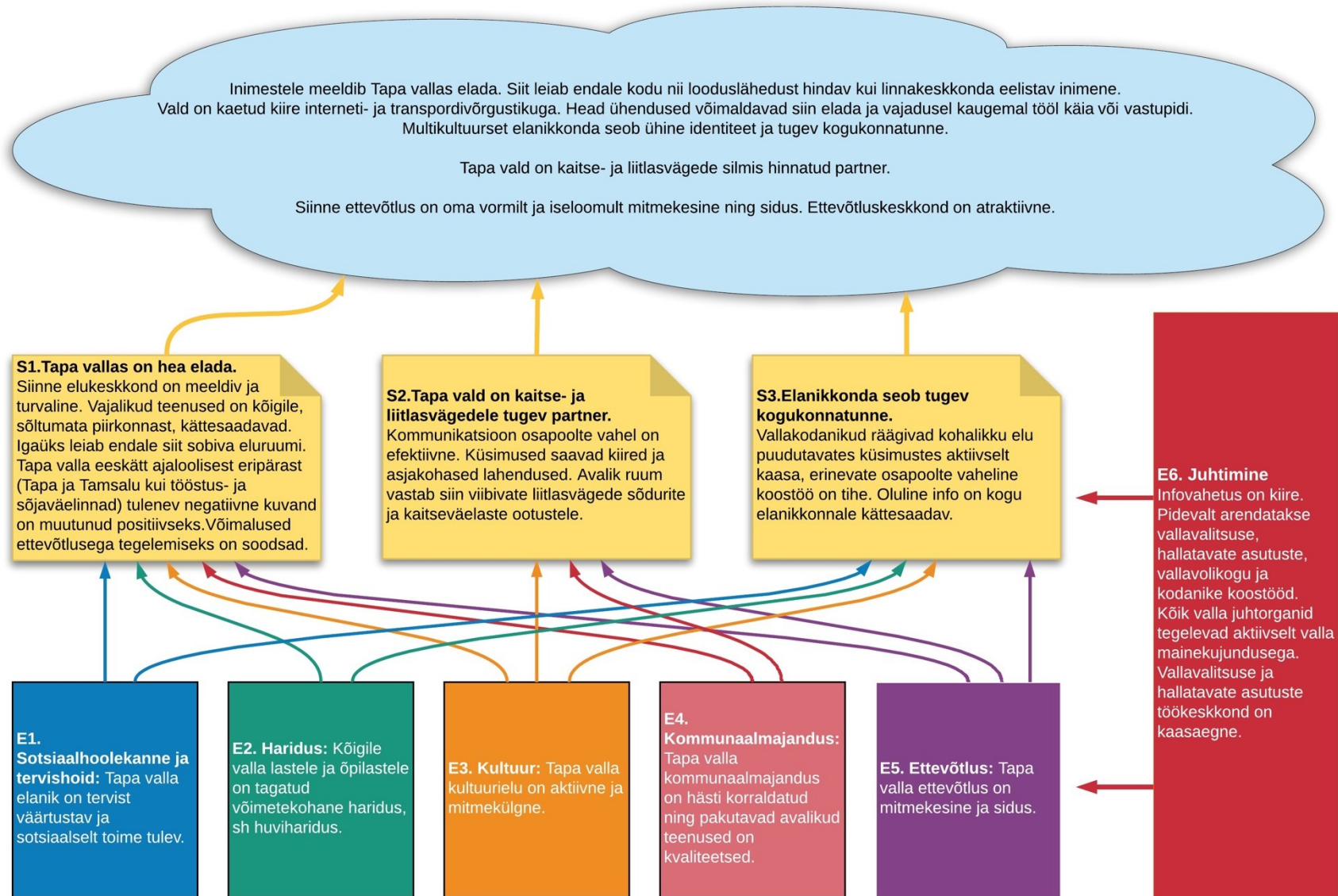
E3. Kultuur: Tapa valla kultuurielu on aktiivne ja mitmekülgne. Kultuuriasutused tegutsevad tänapäevastes ja funktsionaalsetes hoonetes. Mitmekülgsed tegevused on kättesaadavad üle kogu valla. Avalik ja erasektor teevad valla kultuurielu elavdamisel tihedat koostööd.

E4. Kommunaalmajandus: Tapa valla kommunaalmajandus on hästi korraldatud ja pakutavad avalikud teenused on kvaliteetsed. Valla elamu- ja kommunaalmajandusega tegeleb professionaalne ja tõhus organisatsioon. Munitsipaalomandis olev taristu ja selle halduskulud on optimaalsed. Teede ja tänavate rekonstrueerimisel tehakse koostööd Kaitseväega. Järjepidevalt tegeletakse munitsipaalomandis oleva taristu ja ülalpidamiskulude optimeerimisega.

E5. Ettevõtlus: Tapa valla ettevõtlus on mitmekesine ja sidus. Ettevõtlusega alustamiseks ja sellega tegelemiseks on loodud soodne keskkond. Siin tegutsevad nii väikesed, keskmise suurusega kui ka suurettevõtted ning tööd on erinevates valdkondades.

E6. Juhtimine: Tapa valla juhtimine on elanikke kaasav ja läbipaistev. Infovahetus on kiire. Pidevalt arendatakse vallavalitsuse, hallatavate asutuste, vallavolikogu ja kodanike koostööd. Kõik valla juhtorganid tegelevad aktiivselt valla mainekujundusega. Vallavalitsuse ja hallatavate asutuste töökeskkond on kaasaegne.

2.4 Strateegiakaart

3. Arengukava hindamine ja ajakohastamine

3.1 Tulemuslikkuse hindamine

Arengukava tulemuslikkuse hindamine annab ülevaate, kas ellu viidud tegevused ja tehtud investeeringud on eesmärkide saavutamisele kaasa aidanud või mitte. Selle teabe põhjal on võimalik teha otsuseid arengukava korrigeerimiseks.

Eesmärkide täitmise mõõtmiseks on mitmeid võimalusi. Kuna suurem osa püstitatud eesmärkidest on seotud elukeskkonna ja avalike teenuste kättesaadavusega kasutatakse mõõdikutena:

- 1) elanikkonna rahulolu teenustega;
- 2) rahvaarvu muutust;
- 3) palgatöötaja kuukeskmise brutotulu muutust;
- 4) korterite ja hoonestatud elamumaaga tehtud ostu-müügitehingute arvu muutust;
- 5) korterite ja hoonestatud elamumaaga tehtud ostu-müügitehingute keskmise- ja mediaanhinna muutust.

Mõõdik 1: elanikkonna rahulolu teenustega

Arengukava koostamise ajal elanikkonnalt tagasisidet ei küsita, mistõttu ei ole ka võimalik mõõdiku algtaseme määramine. **Soovitud sihttase on 75%, st mõõdik on täidetud, kui küsitlusele vastanutest hindab selline hulk teenuseid positiivselt⁴.** Valdkonnad, mille teenuste osas elanikkonna rahulolu uuritakse on: 1) sotsiaaltoetused ja tervishoid; 2) haridus (sh alusharidus, põhiharidus, gümnaasiumiharidus ja huviharidus); 3) kultuur (sh kultuur ja sport); 4) kommunaalmajandus (sh taristu ja transport, ruumiline areng, keskkond); 5) ettevõtlus; 6) juhtimine (sh kodanikuliikumine).

Rahuloluküsitlused viiakse läbi kindla perioodi tagant. Esimene on kavas korraldada 2018. aastal, järgmised iga kahe aasta tagant soovitatavalt aasta alguses, et küsitluse tulemusi oleks võimalik arengukava ülevaatamisel arvestada.

Küsitluse läbiviimine, sh küsimustiku ettevalmistamine tellitakse pädevalt teenusepakkujalt. Valimi koostamisel järgitakse piirkonnapõhist elanikkonna soolis-vanuselist struktuuri tagamaks piisavat representatiivsust.

Mõõdik 2: rahvaarvu muutus

Tapa vallas elab rahvastikuregistri andmetel 1. jaanuari 2020 seisuga 10 761 inimest, Lääne-Viru maakonnas 59 113 inimest ja Eestis kokku 1 337 383 inimest. Perioodil 2013-2017 on Tapa valla ja Lääne-Viru maakonna elanikkond kahanenud keskmiselt 1,5% aastas, Eesti elanikkond tervikuna 0,1% aastas. **Soovitud sihttase on, et Tapa valla rahvaarvu kahanemistempo aeglustuks ja püsiks maakonna keskmisega samal tasemel või oleks maakonna keskmisest aeglasem.**

⁴ Nt hindab teenust viiepalli skaalal hindegas neli või viis.

Mõõdik 3: palgatöötaja kuukeskmise brutotulu muutus

Statistikaameti andmetel oli Tapa vallas palgatöötaja kuukeskmise brutotulu 2016. aastal⁵ ca 917 eurot, Lääne-Viru maakonnas 961 eurot ja Eestis keskmiselt 1073 eurot. Perioodil 2013-2016 on keskmine brutokuupalk Tapa vallas ja Lääne-Viru maakonnas kasvanud keskmiselt 6% aastas, Eestis tervikuna keskmiselt 7% aastas. **Soovitud sihttase on, et Tapa valla elanike palgad tõuseksid vähemalt samas tempos Eesti keskmisega.**

Mõõdik 4: korterite ja hoonestatud elamumaaga tehtud ostu-müügitehingute arvu muutus

Mõõdiku algtase on fikseeritud tabelis 1. **Soovitud sihttase on, et korterite ja hoonestatud elamumaaga tehtud ostu-müügitehingute arv on kasvanud ehk kinnisvaraturg on aktiivne.**

Mõõdik 5: korterite ja hoonestatud elamumaaga tehtud ostu-müügitehingute keskmise- ja mediaanhinna muutust.

Mõõdiku algtasemed on fikseeritud tabelis 1. **Soovitud sihttase on, et korterite ja hoonestatud elamumaaga tehtud ostu-müügitehingute keskmine- ja mediaanhind jõuab maakonna keskmisega samale tasemele.**

Tabel 1. Korterite ja hoonestatud elamumaa ostu-müügitehingud 2017. aastal (Allikas: Eesti kinnisvaraturg 2017. aastal, Maa-amet 2018)⁶

Korterite ostu-müügitehingud 2017. aastal			
Asula	Arv	Keskmine hind (EUR/m²)	Mediaan (EUR/m²)
Sääse alevik	10	48	21
Lehtse alevik	5	59	58
Tamsalu linn	63	82	66
Tapa linn	90	208	172
Rakvere linn	249	601	613
Lääne-Viru mk	852	290	186
Hoonestatud elamumaa ostu-müügitehingud 2017. aastal			
Piirkond	Arv	Keskmine hind (EUR)	Mediaan (EUR)
Tapa vald	52	28 504	25 500
Tamsalu linn	13	27 062	29 000
Tapa linn	19	41 289	42 000
Rakvere linn	43	74 593	73 000
Lääne-Viru mk	254	42 745	32 000

⁵ Tamsalu ja Tapa valla keskmine. Tapa vallas oli vastav näitaja 918 eurot kuus ja Tamsalu vallas 916 eurot kuus.

⁶ Tehingute andmebaasil põhinev Maa-ameti koostatud aastakokkuvõte (järjekorras 22).

3.2 Arengukava ajakohastamine

Arengukava ajakohastamisel eristatakse aastaid, kus on toimunud elanikkonna rahuloluküsitlus, ja neid, kus ei ole. Aastatel, mil küsitlust ei ole toimunud, vaadatakse üle ellu viidud tegevused ja teostatud investeeringud ning ajakohastatakse käesoleva põhidokumendi lisaks olevat tegevuskava. Aastatel, mil küsitlus on toimunud, hinnatakse aga eelmises peatükis kirjeldatud mõõdikutest lähtudes arengukava eesmärkide täitmist ja võetakse ette põhjalikum ülevaatus. Vastavalt vajadusele korrigeeritakse valla põhisuundi ja valdkondlikke eesmärke ning nende elluviimiseks kavandatud tegevusi ja investeeringuid. Lisaks uuendatakse ka valla rahvastikku ja sotsiaalmajanduslikku keskkonda iseloomustavaid statistilisi näitajaid.

Ajaliselt toimub arengukava osa ülevaatamine koos majandusaasta tegevusaruande koostamisega, millele järgneb eelarvestrateegia ajakohastamine.

Peamisteks ülevaadatavateks valla rahvastikku ja sotsiaalmajanduslikku keskkonda iseloomustavateks statistilisteks näitajateks on:

- Rahvaarv:
 - Elanike arvu muutus
 - Sünnid, surmad ja loomulik iive
 - Ränne
 - Soolis-vanuseline struktuur
- Majandus:
 - Ettevõtete arv töötajate arvu lõikes
 - Ettevõtete arv tegevusvaldkondade lõikes
 - Registreeritud töötute arv
 - Palgatöötaja kuukeskmise brutotulu muutus
- Haridus:
 - Lasteaialaste ja õpilaste arvu muutus
 - Lasteaia- ja koolikohtade arv
 - Õpetajate haridustase ja vanus

4. Eelarvestrateegia

Tapa valla eelarvestrateegia on sisult omavalitsuse 2021-2024 aasta eesmärkidega finantsprognosis, mis esitab tegevustulud, tegevuskulud, investeeringud ja finantseerimistegevuse ning nendest lähtuvad rahavood. Eelarvestrateegia annab ülevaate Tapa valla arvestusüksuse finantsseisust, prognoosib tuleviku rahavoogude kujunemist, sätestab finantsdistsipliini tagamise meetmed ja mängib läbi võimalikud riskistsenaariumid ehk võimaldab teha otsuseid arengu kavandamisel.

Eelarvestrateegia esitab andmed Kohaliku omavalitsuse finantsjuhtimise seaduses (KOFS) nõutud koosseisus ja kujul. Eelarvestrateegia vaadatakse üle iga-aastaselt ja kinnitatakse volikogu poolt esitamiseks rahandusministeeriumile.

4.1 Põhitegevuse prognoos

Põhitegevuse tuludena käsitletakse eelarvestrateegias tulenevalt KOFS-i regulatsioonist järgmisi tulusid:

- 1) maksutulud;
- 2) tulud kaupade ja teenuste müügist;
- 3) saadavad toetused;
- 4) muud tegevustulud.

Kõige olulisem tuluallikas on üksikisiku tulumaksu laekumine, mis moodustab enam kui 95% maksutuludest ja ligi 50% põhitegevuse tuludest.

Strateegia vaates iseloomustab tulude planeerimist konservatiivsus.

Tabel 2. Põhitegevuse tulud (2021-2024)

Tapa vald	2019 täitmine	2020 eeldatav täitmine	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	16 036 544	16 590 519	16 129 646	16 413 396	16 759 252	17 021 568
Maksutulud	8 032 169	8 024 876	8 536 000	8 834 750	9 180 606	9 442 922
sh tulumaks	7 736 475	7 729 076	8 240 000	8 538 750	8 884 606	9 146 922
sh maamaks	294 375	295 000	295 000	295 000	295 000	295 000
sh muud maksutulud	1 319	800	1 000	1 000	1 000	1 000
Tulud kaupade ja teenuste müügist	1 015 597	970 866	1 126 860	1 111 860	1 111 860	1 111 860
Saadavad toetused tegevuskuludeks	6 808 968	7 495 777	6 370 786	6 370 786	6 370 786	6 370 786
sh tasandusfond	1 849 653	1 855 385	1 855 000	1 855 000	1 855 000	1 855 000
sh toetusfond	4 673 530	5 351 299	4 350 772	4 350 772	4 350 772	4 350 772
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	285 785	289 093	165 014	165 014	165 014	165 014
Muud tegevustulud	179 810	99 000	96 000	96 000	96 000	96 000
Põhitegevuse tulude muutus	-	3%	-3%	2%	2%	2%

Põhitegevuse tulude prognoosi eeldused:

- tulumaksu laekumise kasv on võrdne rahandusministeeriumi prognoositava palgakasvuga, riigi poolt kohalikule omavalitsusele eraldatava tulumaksu protsendi kokkulepitud suurenemine ei oma olulist mõju ja seda ei arvestata;
- maamaksu laekumine ei muutu, kehtima jäävad hetke maksumäärad, maa korralist hindamist ei toimu;
- Tulud kaupade ja teenuste müügist on 2020. aastal seoses eriolukorraga vähendatud, 2021. aasta eelarves on võrreldes 2019. aastaga kavandatud suurenemine 8,65%.
- toetusfondi kaudu eraldati 2020. aastal seoses COVID-19 lisaks 725 627 eurot (sh. tulubaasi stabiliseerimiseks 264 421 eurot, teede investeeringuteks 461 206 eurot) ja uuteks investeeringuteks 620 000 eurot, mida kajastati eelarves investeeringute osas. 2021 ja järgnevatel aastatel ei ole toetusfondis arvestatud haridustoetuse tõhustatud ja erioe toetust (140 208 eur 2020.a.), lasteaiaõpetajate palgatoetuse (127 065 eur 2020.a.) ning osaliselt huvitegevuse toetusega (umbes 80 000 eur), mis kuuluvad jaotamisele erinevate allasutuste vahel.
- tasandusfondi eraldis jääb 2019. aasta tasemele u 1 855 000€ aastas;
- laekumised kaevandamisõiguse tasust ja vee erikasutusest ning muud saadavad toetused tegevuskuludeks oli erakorraliselt kõrge seoses Sauvälja kariääris kaevandamisega. 2020. aastal on kariääris tegevus seisnud ja eelarvestrateegias on kavandatud samas suurusjärgus kui 2020. aastal.

Põhitegevuse tulud suurenevad aastaks 2024 2,53% võrra u 17,0 miljoni euron.

Põhitegevuse kuludena käsitletakse eelarvestrateegias tulenevalt KOFS-i regulatsioonist järgmisi tuluseid:

- 1) antavad toetused;
- 2) muud tegevuskulud.

Strateegia vaates iseloomustab kulude planeerimist pidev püüdlus efektiivsema ja kestlikuma toimemudeli poole.

Tabel 3. Põhitegevuse kulud (2021-2024)

Tapa vald	2019 täitmine	2020 eeldatav täitmine	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve
Põhitegevuse kulud kokku	14 882 796	15 376 077	14 739 511	14 849 726	15 103 652	15 364 055
Antavad toetused tegevuskuludeks	691 049	804 073	652 050	667 492	667 492	667 492
Muud tegevuskulud	14 191 747	14 572 004	14 087 461	14 182 234	14 436 160	14 696 563
sh personalikulud	8 994 376	9 618 576	9 547 482	9 642 957	9 739 387	9 836 780
sh majandamiskulud	5 197 694	4 878 171	4 462 579	4 457 210	4 613 212	4 774 675
sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksud	9 421	9 421	7 466	685	0	0
sh muud kulud	-324	75 257	77 400	82 067	83 561	85 108
Põhitegevuse kulude muutus	-	3%	-4%	1%	2%	2%

Põhitegevuse kulud on prognoositud järgmistel eeldustel:

- personalikulud suurenevad aastas ca 1% võrra, kuna 2021. aastal ei ole arvestatud toetusfondis haridustoetuse tõhustatud ja eritoe toetust (140 208 eur 2020.a.), lasteaiaõpetajate palgatoetuse (127 065 eur 2020.a.) ning osaliselt huvitegevuse toetusega (umbes 80 000 eur) siis on näiline vähenemine 2021. aastal;
- majandamiskulud suurenevad strateegia perioodil 2021-2024 ca 7,6% võrra;
- antavad toetused tegevuskuludeks ja muud kulud strateegiaperioodil ei suurene.

Põhitegevuse tulem on põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe, mille väärtus aruandeaasta lõpu seisuga peab olema null või positiivne. Eelarvestrateegia perioodil ületavad tulud igal aastal kulud ja tulemi suhe tuludesse on vahemikus 7,19 kuni 9,88 %.

Tabel 4. Põhitegevuse tulem (2021-2024)

Tapa vald	2019 täitmine	2020 eeldatav täitmine	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	16 036 544	16 590 519	16 129 646	16 413 396	16 759 252	17 021 568
Põhitegevuse kulud kokku	14 882 796	15 376 077	14 739 511	14 849 726	15 103 652	15 364 055
Põhitegevuse tulem	1 153 749	1 214 442	1 390 135	1 563 670	1 655 600	1 657 513
Põhitegevuse tulude muutus	-	3%	-3%	2%	2%	2%
Põhitegevuse kulude muutus	-	3%	-4%	1%	2%	2%
Omafinantseerimise võimekuse näitaja	1,08	1,08	1,09	1,11	1,11	1,11
Tulemi suhe tuludesse	7,19%	7,32%	8,62%	9,53%	9,88%	9,74

Kuna aastatel 2017-2019 toob ühinemistoetuse ja 2020. aastal seoses COVID-19 lisatoetuste lisandumine kaasa moonutuse valla tulude suuruses ja tegelikult on valla netovõlakkoormus lähedal lubatud piirile, peab vald enda investeringuid finantseerima võimalikult palju põhitegevuse tulemi arvelt. **Strateegia eesmärgiks on põhitegevuse tulude-kulude ülejäägi saavutamine võimalikult suurel määral, sest see on eelduseks valla investeerimisvõimekuse säilimisele ja kasvule.** Põhitegevuse tulemi maksimeerimisel (kui tulemi suhe tuludesse on suurem kui 16%) on maksimaalseks netovõlakkoormuse ülempiiriks 100% põhitegevuse tuludest.

4.2 Investeerimis- ja finantseerimistegevus

Investeerimistegevuse rahavoogudes käsitletakse eelarvestrateegias tulenevalt KOFS-i regulatsioonist järgmisi elemente:

- 1) põhivara soetus;
- 2) põhivara müük;
- 3) põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine;
- 4) põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine;
- 5) osaluste soetus;
- 6) osaluste müük;
- 7) muude aktsiate ja osade soetus;
- 8) muude aktsiate ja osade müük;

- 9) antavad laenud;
- 10) tagasilaekuvad laenud;
- 11) finantstulud ja finantskulud.

Strateegia vaates eelistatakse võimalusel Euroopa Liidu ja siseriiklike toetuste abil tehtavaid investeeringuid ning investeeringuid, mis moodustavad ühe terviku, kuna üldjuhul on nendele sihtotstarbelised laenud soodsama intressiga. Samas on investeerimistegevuses kajastatud toetusi (põhivara soetamiseks saadav sihtfinantseerimine) minimaalsel määral, kuna nende saamine ja suurus ei ole selge.

Tabel 5. Investeerimistegevus (2021-2024)

Tapa vald	2019 täitmine	2020 eeldatav täitmine	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve
Investeerimistegevus kokku	-1 779 105	-3 327 648	-2 470 880	-1 697 516	-2 175 703	-1 605 674
Põhivara müük (+)	46 127	58 000	40 000	20 000	20 000	20 000
Põhivara soetus (-)	-2 661 103	-4 182 888	-3 108 235	-2 788 558	-2 150 000	-1 520 000
<i>sh projektide omaosalus</i>	-1 693 167	-3 232 960	-2 450 875	-1 681 080	-2 150 000	-1 520 000
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	967 937	829 928	667 360	1 117 478	10 000	10 000
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	-58 240	-31 222	-55 942	-20 000	-20 000	-20 000
Osaluste ning muude aktsiate ja osade soetus (-)	-75 000	0	0	0	0	0
Tagasilaekuvad laenud (+)	72 900	72 900	72 900	72 900	72 900	0
Finantstulud (+)	3 318	2 400	1 600	1 000	600	0
Finantskulud (-)	-75 044	-76 766	-88 563	-100 336	-109 203	-95 674

Tagasi laekub laen osaühingult Tapa Vesi.

Strateegiaperioodi 2021-2024 infrastruktuuri investeeringud kokku on 9,52 miljonit eurot.

Tabel 6. Investeeringuprojektid (2021-2024)

Investeeringuobjektid* (alati "+" märgiga)	2020 eeldatav täitmine	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve
01 Üldised valitsussektori teenused	38 150	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	38 150	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	0	0	0
04 Majandus	1 083 206	990 000	1 920 000	520 000	520 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	100 000	0	1 000 000	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	983 206	990 000	920 000	520 000	520 000
05 Keskkonnakaitse	0	600 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	200 000	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	400 000	0	0	0
06 Elamu- ja kommunaalmajandus	127 720	701 755	868 558	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	90 000	400 000	107 478	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	37 720	301 755	761 080	0	0
08 Vabaalg, kultuur ja religioon	1 990 969	156 480	0	130 000	1 000 000

sh toetuse arvelt		179 928	57 360	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		1 811 041	99 120	0	130 000	1 000 000
09 Haridus		902 843	660 000	0	1 500 000	0
sh toetuse arvelt		371 850	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		530 993	660 000	0	1 500 000	0
10 Sotsiaalne kaitse		40 000	0	0	0	0
sh toetuse arvelt		40 000	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		0	0	0	0	0
KÕIK KOKKU		4 182 888	3 108 235	2 788 558	2 150 000	1 520 000

Suuremad investeeringud nimeliselt	2019 täitmine	2020 eeldatav täitmine	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve	Kokku 2019-2024	Toetuse osakaal
01 Vallavalitsuse hooned	10 000	38 150	0	0	0	0	48 150	79,23%
04 Teehoiukava elluviimine	826 197	1 063 206	500 000	500 000	500 000	500 000	3 889 403	10,60%
04 Uudeküla-Porkuni kergliiklustee eelprojekt	0	0	20 000	0	0	0	20 000	0,00%
04 Jäned kergtee eelprojekt	0	0	20 000	0	0	0	20 000	0,00%
04 Kaasav eelarve	28 863	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	128 863	0,00%
04 Tapa keskväljaku rekonstrueerimine	28 500	0	130 000	1 400 000	0	0	1 558 500	64,16%
04 Tapa avaliku ürituste paiga välja arendamine	0	0	300 000	0	0	0	300 000	0,00%
05 Tapa Jäätmejaam		0	600 000	0	0	0	600 000	33,33%
06 Korterelamu ehitamine Tapal	0	0	0	680 000	0	0	680 000	0,00%
06 Tänavavalgustuse rekonstrueerimine Tapa, Jäned ja Säse	0	107 720	701 755	188 558	0	0	998 033	57,86%
06 Jäned lossi ruumide rek	0	20 000	0	0	0	0	20 000	100,00%
06 Tapa Vallahooldus	141 360	0	0	0	0	0	141 360	0,00%
08 Tapa Skatepark	0	79 885	0	0	0	0	79 885	62,50%
08 mänguväljakud (Säse ja 100 tamme park)	11 743	50 000	0	0	0	0	61 743	80,98%
08 Tamsalu Suusastaadion	0	0	76 480	0	0	0	76 480	75,00%
08 Tapa ujula	0	200 000	0	0	0	0	200 000	100,00%
08 Tapa linna spordiväljak			50 000	0	0	0	50 000	0,00%
08 Tapa linnastaadioni projekteerimine	0	0	0	0	30 000	1 000 000	1 030 000	0,00%
08 Tapa kultuurikoja renoveerimine , inventar	916 009	0	0	0	0	0	916 009	0,00%
08 Avalikud pargid 100 tamme park	0	0	0	0	100 000	0	100 000	0,00%
08 Avalikud pargid Assamalla mänguväljak	0	0	10 000	0	0	0	10 000	0,00%
08 Tapa spordihoone	10 000	20 000	0	0	0	0	30 000	66,67%
08 Tamsalu kirik	21 517	0	20 000	0	0	0	41 517	0,00%
08 Tamsalu kultuurimaja	474 894	1 621 084	0	0	0	0	2 095 978	14,51%
08 Tapa raamatukogu	25 000	20 000	0	0	0	0	45 000	44,44%
09 Lasteaed Kröll	0	20 000	0	0	0	0	20 000	100,00%
09 TVPK õppekorpuse renoveerimine	816	0	0	0	0	0	816	0,00%
09 Jäned kooli renoveerimine	60 000	385 800	0	0	0	0	445 800	16,79%
09 Tapa Gümnaasium	15 000	20 000	0	0	0	0	35 000	57,14%
09 Tamsalu gümnaasium	10 000	0	660 000	0	0	0	670 000	0,00%
09 Pisipõnn lasteaed	31 822	237 000	0	0	1 500 000	0	1 768 822	13,40%
09 Vikerkaar lasteaed	1 860	90 043	0	0	0	0	91 903	21,76%
09 Tapa muusikakooli hoone rekonstrueerimine	32 208	150 000	0	0	0	0	182 208	0,00%
10 Tapa hooldekodu renoveerimine	10 000	20 000	0	0	0	0	30 000	66,67%
10 Säse hooldekodu renoveerimine	33 814	20 000	0	0	0	0	53 814	37,17%

KÕIK KOKKU	2 661 103	4 182 888	3 108 235	2 788 558	2 150 000	1 520 000	16 360 784	19,32%
-------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	-------------------	---------------

Finantseerimistehingud on eelarve põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe katmiseks teostatavad finantstehingud (laenude võtmised jms). Finantseerimistegevuse rahavoogudes käsitletakse tulenevalt KOFS-i regulatsioonist järgmisi elemente:

- 1) laenude võtmine;
- 2) võetud laenude tagasimaksmine.

Arengukavas paika pandud vältimatud investeeringud taristusse eeldavad lähiaastatel finantseerimistehingute suurt mahtu, sest põhitegevuse tuleml ei ole piisav.

Finantseerimistegevuse rahavoogudes on kesksel kohal netovõlakoomus ehk võlakohustuste suuruse ja likviidsete varade (raha ja pangakontodel olevad vahendid) kogusumma vahe, kus netovõlakoomuse arvestuses võetakse võlakohustustena arvesse bilansis kajastatud kohustused. Netovõlakoomuse ülemäär võib seaduse järgi kujuneda kuni 100% põhitegevuse tuludest, 2019. aasta lõpu seisuga oli valla netovõlakoomus ligi 37,2% ja selle ülemäär 60%. Kuna Tapa vallal on investeeringuid vaja ellu viia suuremas summas kui on planeeritav põhitegevuse tuleml ja kuna vallal ei ole käesoleval hetkel suuri rahalisi reserve, siis saab finantseerimistehingute katteallikaks olla ainult uute kohustuste võtmine.

2020. aasta alguse seisuga oli vallal 11 laenu kogumahus 7,2 miljonit eurot. Laenude refinantseerimine (10-aastaseks perioodiks) on majanduslikult tasuv juhul kui intressimäär (ilma euribor-ta) jääb alla 1,05%. Strateegia perioodil 2021-2024 on kavas võtta uusi kohustusi 7,38 miljonit eurot ja tasuda kohustusi summas 5,55 miljonit eurot. Uute laenude puhul on oluline et laenu tagasimakseperiood ei ületaks investeeringu kasulikku eluiga ja intresside (mis hetkel on madalad) kasvu risk ei jääks pikale perioodile. Seetõttu on arvestatud, et 10 aastase tagasimaksega laenudega, intressimäär 1,5%, esimesel aastal põhiosa tagasimakseid ei toimu.

Olemasolevate ja uute laenude intressikulud (tabel 5 Investeeringumistegevus rida finantskulud) sisaldavad intressimäära ja euribor-i hetkeväärtuses 0%.

Tabel 7. Finantseerimistegevus (2021-2024)

Tapa vald	2019 täitmine	2020 eeldatav täitmine	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve
Finantseerimistegevus	-96 075	1 023 694	1 181 370	235 380	460 372	-48 884
Kohustiste võtmine (+)	954 275	2 106 000	2 430 000	1 650 000	2 000 000	1 300 000
Kohustiste tasumine (-)	-1 050 350	-1 082 306	-1 248 630	-1 414 620	-1 539 628	-1 348 884
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-465 868	-989 512	625	101 534	-59 731	2 955
Nõuete ja kohustiste saldode muutus kokku (+ /-)	255 563	100 000	-100 000	0	0	0
sh nõuete muutus (- suurenemine/ + vähenemine)						
sh kohustiste muutus (+ suurenemine/ - vähenemine)		100 000	-100 000	0		
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	1 219 512	230 000	230 625	332 159	272 428	275 384
Võlakohustised kokku aasta lõpu seisuga	7 179 653	7 881 815	9 055 719	9 290 414	9 750 786	9 701 902

2020. aasta likviidsete vahendite saldo põhineb kinnitatud vallaeelarvel. Planeeritud on, et iga eelarvestrateegia aasta lõpu seisuga oleks likviidsete vahendite maht vähemalt ühe kuu personalikulu väljamakse väärtuses. Vajadusel aitab aastasiseselt finantsjuhtimiseks vajaliku paindlikkuse lisaks tagada arvelduskrediit.

Likviidsete vahendite mahu puhul tuleb arvestada ka asjaolusid, et strateegia tulud on planeeritud konservatiivselt, võimalike investeeringutoetusi laekumistena ei ole kavandatud ja toetuste määrade igal aastal tõstmine ei ole tõenäoline. Ehk tulude ülelaekumisel ja kulude alataitumisel suureneb vabade vahendite jääk ja omakorda väheneb netovõlakoorma tase, mis avab võimaluse strateegias kavandamata investeeringute elluviimiseks.

Tabel 8. Netovõlakoormuse lubatud ja tegelik määr

Tapa vald	2019 täitmine	2020 eeldatav täitmine	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve
Võlakohustised kokku aasta lõpu seisuga	7 179 653	7 881 815	9 055 719	9 290 414	9 750 786	9 701 902
Netovõlakoormus (eurodes)	5 960 141	7 651 815	8 825 094	8 958 255	9 478 358	9 426 519
Netovõlakoormus (%)	37,2%	46,1%	54,7%	54,6%	56,6%	55,4%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	9 621 927	13 272 415	13 976 010	9 848 038	10 055 551	10 212 941
Netovõlakoormuse individuaalne ülemmäär (%)	60,0%	80,0%	86,6%	60,0%	60,0%	60,0%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	3 661 786	5 620 600	5 150 916	889 782	577 193	786 422

Valla netovõlakoormus strateegiaperioodil küll suureneb, kuid ei ületa lubatavat ülemmäära.

4.3 Arvestusüksus ja finantsdistsipliin

Eelarvestrateegia koostatakse kohaliku omavalitsuse arvestusüksustele.

KOFS §2 punkt 9 Sõltuv üksus – raamatupidamise seaduse mõistes kohaliku omavalitsuse üksuse otsese või kaudse valitseva mõju all olev üksus, kes on saanud kohaliku omavalitsuse üksuselt, riigilt, muult avalik-õiguslikult juriidiliselt isikult või eelnimetatud isikute valitseva mõju all olevatelt üksustelt üle poole tuludest või kes on saanud toetust ja renditulu kohaliku omavalitsuse üksustelt ja nende valitseva mõju all olevatelt üksustelt rohkem kui 10 protsenti vastava aasta põhitegevuse tuludest. Eelarvestrateegia 2020-2023 kajastati sõltuva üksusena Tapa Vesi OÜ.

Võttes aluseks 2019 ja 2020 aastad valitseva mõju all olevad üksused ei ole sõltuvad üksused.

Tundlikkusanalüüsis on hinnatud olukorda, kus kavandatud eelarvetulude maht osutub väiksemaks või kohustuste intressikulud suuremaks võrreldes strateegia eeldustega.

Kokkuvõttes peab Tapa vald strateegiaperioodil kinni omavalitsustele riigi poolt kehtestatud finantsdistsipliini tagamise meetmetest – kohaliku omavalitsuse üksuse ja kohaliku omavalitsuse üksuse arvestusüksuse põhitegevuse tulemi lubatavast väärtusest ja netovõlakoormuse ülemmäärast.

Tapa vald on finantssituatsioonis, kus personali- ja majanduskulude kontrolli all hoidmine võimaldab järgneval neljal aastal ellu viia olulisi investeeringuid väärtuses 9,39 miljonit eurot. Suuremas mahus investeerimine eeldab kulude vähendamist teenuste osutamise

efektiivsuse kasvu toel, mille tulemusel vabanevaid vahendeid saab kasutada ka põhitegevuse tulemi, kuid eelkõige täiendavate laenukohustuste arvelt investeerimiseks. Teisalt on Tapa valla eelarve tundlik väliskeskkonnast tulenevatele muutustele – eelarvetulude võimalikule vähenemisele on tarvilik reageerida põhitegevuse kulude kokkuhoiu ja planeeritud investeeringutest loobumisega. Arvestades suurt laenukoormust, omaks mõju ka intressimäärade tõus.

Tabel 9. Eelarvestrateegia 2021-2024 Rahandusministeeriumi vorm

Tapa vald	2019 täitmine	2020 eeldatav täitmine	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	16 036 544	16 590 519	16 129 646	16 413 396	16 759 252	17 021 568
Maksutulud	8 032 169	8 024 876	8 536 000	8 834 750	9 180 606	9 442 922
sh tulumaks	7 736 475	7 729 076	8 240 000	8 538 750	8 884 606	9 146 922
sh maamaks	294 375	295 000	295 000	295 000	295 000	295 000
sh muud maksutulud	1 319	800	1 000	1 000	1 000	1 000
Tulud kaupade ja teenuste müügist	1 015 597	970 866	1 126 860	1 111 860	1 111 860	1 111 860
Saadavad toetused tegevuskuludeks	6 808 968	7 495 777	6 370 786	6 370 786	6 370 786	6 370 786
sh tasandusfond	1 849 653	1 855 385	1 855 000	1 855 000	1 855 000	1 855 000
sh toetusfond	4 673 530	5 351 299	4 350 772	4 350 772	4 350 772	4 350 772
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	285 785	289 093	165 014	165 014	165 014	165 014
Muud tegevustulud	179 810	99 000	96 000	96 000	96 000	96 000
Põhitegevuse kulud kokku	14 882 796	15 376 077	14 739 511	14 849 726	15 103 652	15 364 055
Antavad toetused tegevuskuludeks	691 049	804 073	652 050	667 492	667 492	667 492
Muud tegevuskulud	14 191 747	14 572 004	14 087 461	14 182 234	14 436 160	14 696 563
sh personalikulud	8 994 376	9 618 576	9 547 482	9 642 957	9 739 387	9 836 780
sh majandamiskulud	5 197 694	4 878 171	4 462 579	4 457 210	4 613 212	4 774 675
sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksud	9 421	9 421	7 466	685	0	0
sh muud kulud	-324	75 257	77 400	82 067	83 561	85 108
Põhitegevuse tulem	1 153 749	1 214 442	1 390 135	1 563 670	1 655 600	1 657 513
Investeeringustegevus kokku	-1 779 105	-3 327 648	-2 470 880	-1 697 516	-2 175 703	-1 605 674
Põhivara müük (+)	46 127	58 000	40 000	20 000	20 000	20 000
Põhivara soetus (-)	-2 661 103	-4 182 888	-3 108 235	-2 788 558	-2 150 000	-1 520 000
sh projektide omaosalus	-1 693 167	-3 232 960	-2 450 875	-1 681 080	-2 150 000	-1 520 000
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	967 937	829 928	667 360	1 117 478	10 000	10 000
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	-58 240	-31 222	-55 942	-20 000	-20 000	-20 000
Osaluste ning muude aktsiate ja osade müük (+)	0	0				
Osaluste ning muude aktsiate ja osade soetus (-)	-75 000	0				
Tagasilaekuvad laenud (+)	72 900	72 900	72 900	72 900	72 900	0
Antavad laenud (-)	0	0				
Finantstulud (+)	3 318	2 400	1 600	1 000	600	0
Finantskulud (-)	-75 044	-76 766	-88 563	-100 336	-109 203	-95 674
Eelarve tulem	-625 357	-2 113 206	-1 080 745	-133 846	-520 103	51 839
Finantseerimistegevus	-96 075	1 023 694	1 181 370	235 380	460 372	-48 884
Kohustiste võtmine (+)	954 275	2 106 000	2 430 000	1 650 000	2 000 000	1 300 000
Kohustiste tasumine (-)	-1 050 350	-1 082 306	-1 248 630	-1 414 620	-1 539 628	-1 348 884

Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-465 868	-989 512	625	101 534	-59 731	2 955
Nõuete ja kohustiste saldode muutus kokku (+ /-)	255 563	100 000	-100 000	0	0	0
sh nõuete muutus (- suurenemine/ + vähenemine)						
sh kohustiste muutus (+ suurenemine/ - vähenemine)		100 000	-100 000	0		
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	1 219 512	230 000	230 625	332 159	272 428	275 384
Võlakohustised kokku aasta lõpu seisuga	7 179 653	7 881 815	9 055 719	9 290 414	9 750 786	9 701 902
sh üle 1 a perioodiga mittekatkestatav kasutusrent (konto 913100), sihtfinantseerimise kohustised (konto 253550), saadud ettemaksed (kontogrupp 2038)	329 683	8 151	685	0	0	0
sh kohustised, mille võrra võib ületada netovõlakooormuse piirmäär	0	0	0	0	0	0
Netovõlakooormus (eurodes)	5 960 141	7 651 815	8 825 094	8 958 255	9 478 358	9 426 519
Netovõlakooormus (%)	37,2%	46,1%	54,7%	54,6%	56,6%	55,4%
Netovõlakooormuse ülemmäär (eurodes)	9 621 927	13 272 415	13 976 010	9 848 038	10 055 551	10 212 941
Netovõlakooormuse individuaalne ülemmäär (%)	60,0%	80,0%	86,6%	60,0%	60,0%	60,0%
Vaba netovõlakooormus (eurodes)	3 661 786	5 620 600	5 150 916	889 782	577 193	786 422
E/a kontroll (tasakaal)	0	0	0	0	0	0
Kohustiste võtmise kontroll	OK	OK	OK	OK	OK	OK
Põhitegevuse tulude muutus	-	3%	-3%	2%	2%	2%
Põhitegevuse kulude muutus	-	3%	-4%	1%	2%	2%
Omafinantseerimise võimekuse näitaja	1,08	1,08	1,09	1,11	1,11	1,11

		2020 eeldatav täitmine	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve
Investeeringuobjektid* (alati "+" märgiga)						
01 Üldised valitsussektori teenused		38 150	0	0	0	0
sh toetuse arvelt		38 150	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		0	0	0	0	0
02 Riigikaitse		0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)						
03 Avalik kord ja julgeolek		0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)						
04 Majandus		1 083 206	990 000	1 920 000	520 000	520 000
sh toetuse arvelt		100 000	0	1 000 000	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		983 206	990 000	920 000	520 000	520 000
05 Keskkonnakaitse		0	600 000	0	0	0
sh toetuse arvelt			200 000			
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)			400 000			
06 Elamu- ja kommunaalmajandus		127 720	701 755	868 558	0	0
sh toetuse arvelt		90 000	400 000	107 478	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		37 720	301 755	761 080	0	0
07 Tervishoid		0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)						
08 Vabaalg, kultuur ja religioon		1 990 969	156 480	0	130 000	1 000 000

sh toetuse arvelt		179 928	57 360	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		1 811 041	99 120	0	130 000	1 000 000
09 Haridus		902 843	660 000	0	1 500 000	0
sh toetuse arvelt		371 850	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		530 993	660 000	0	1 500 000	0
10 Sotsiaalne kaitse		40 000	0	0	0	0
sh toetuse arvelt		40 000	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		0	0	0	0	0
KÕIK KOKKU		4 182 888	3 108 235	2 788 558	2 150 000	1 520 000
sh toetuse arvelt		819 928	657 360	1 107 478	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		3 362 960	2 450 875	1 681 080	2 150 000	1 520 000
Põhivara soetuse kontroll		0	0	0	0	0

Suuremad investeeringud nimeliselt

01 Vallavalitsuse hooned	10 000	38 150	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	38 150				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	10 000		0			
04 Teehoiukava elluviimine	826 197	1 063 206	500 000	500 000	500 000	500 000
sh toetuse arvelt	312 441	100 000				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	513 756	963 206	500 000	500 000	500 000	500 000
04 Uudeküla-Porkuni kergliiklustee eelprojekt	0	0	20 000	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	0	20 000	0	0	0
04 Jäned a kergtee eelprojekt	0	0	20 000	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	0				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	0	20 000	0	0	0
04 Kaasav eelarve	28 863	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	28 863	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
04 Tapa keskväljaku rekonstrueerimine	28 500	0	130 000	1 400 000	0	0
sh toetuse arvelt	0	0		1 000 000		
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		0	130 000	400 000		
04 Tapa avaliku ürituste paiga välja arendamine	0	0	300 000	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	0	300 000	0	0	0
05 Tapa Jäätmejaam		0	600 000	0	0	0
sh toetuse arvelt			200 000			
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)			400 000			
06 Korterelamu ehitamine Tapal	0	0	0	680 000	0	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	0	0	680 000	0	0
06 Tänavavalgustuse rekonstrueerimine Tapa, Jäned a ja Sääse	0	107 720	701 755	188 558	0	0
sh toetuse arvelt	0	70 000	400 000	107 478	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	37 720	301 755	81 080	0	0
06 Jäned a lossi ruumide rek	0	20 000	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	20 000	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	0	0	0	0	0
06 Tapa Vallahooldus	141 360	0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	0				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	141 360					

08 Tapa Skatepark	0	79 885	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	49 928	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	29 957	0	0	0	0
08 mänguväljakud (Säase ja 100 tamme park)	11 743	50 000	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	50 000	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	11 743	0	0	0	0	0
08 Tamsalu Suusastaadion	0	0	76 480	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	0	57 360			
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	0	19 120			
08 Tapa ujula	0	200 000	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	0					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	200 000				
08 Tapa linnastaadioni projekteerimine	0	0	0	0	30 000	1 000 000
sh toetuse arvelt	0	0				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)					30 000	1 000 000
08 Tapa kultuurikoja renoveerimine , inventar	916 009	0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	0				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	916 009					
08 Avalikud pargid 100 tamme park	0	0	0	0	100 000	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	0	0	0	100 000	
08 Avalikud pargid Assamalla mänguväljak	0	0	10 000	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	0	10 000	0	0	
08 Avalikud pargid Tapa linna spordiväljak	0	0	50 000	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	0	50 000	0	0	
08 Tapa spordihoone	10 000	20 000	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	20 000				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	10 000					
08 Tamsalu kirik	21 517	0	20 000	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	21 517	0	20 000	0	0	0
08 Tamsalu kultuurimaja	474 894	1 621 084	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	264 225	40 000				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	210 669	1 581 084				
08 Tapa raamatukogu	25 000	20 000	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	20 000				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	25 000					
09 Lasteaed Kröll	0	20 000	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	20 000	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	0	0	0	0	0
09 TVPK õppekorpuse renoveerimine	816	0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	0				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	816					
09 Järeda kooli renoveerimine	60 000	385 800	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	74 850				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	60 000	310 950				
09 Tapa Gümnaasium	15 000	20 000	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	20 000				

sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	15 000					
09 Tamsalu gümnaasium	10 000	0	660 000	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	0				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	10 000		660 000			
09 Pisipõnn lasteaid	31 822	237 000	0	0	1 500 000	0
sh toetuse arvelt	0	237 000				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	31 822				1 500 000	
09 Vikerkaar lasteaid	1 860	90 043	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	20 000				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	1 860	70 043		0		
09 Tamsalu Sääse lasteaid	0	0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	0					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0					
09 Tapa muusikakooli hoone rekonstrueerimine	32 208	150 000	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	0				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	32 208	150 000				
10 Tapa hooldekodu renoveerimine	10 000	20 000	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	20 000				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	10 000					
10 Sääse hooldekodu renoveerimine	33 814	20 000	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	20 000				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	33 814					
KÕIK KOKKU	2 661 103	4 182 888	3 108 235	2 788 558	2 150 000	1 520 000
sh toetuse arvelt	576 666	819 928	657 360	1 107 478	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	2 084 437	3 362 960	2 450 875	1 681 080	2 150 000	1 520 000

Arvestusüksus

	2019 täitmine	2020 eeldatav täitmine	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve
TAPA VALD						
Põhitegevuse tulud kokku	16 036 544	16 590 519	16 129 646	16 413 396	16 759 252	17 021 568
Põhitegevuse kulud kokku	14 882 796	15 376 077	14 739 511	14 849 726	15 103 652	15 364 055
sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksed	9 421	9 421	7 466	685	0	0
Põhitegevustulem	1 153 749	1 214 442	1 390 135	1 563 670	1 655 600	1 657 513
Investeeringustegevus kokku	-1 852 005	-3 400 548	-2 543 780	-1 770 416	-2 248 603	-1 605 674
Eelarve tulem	-698 257	-2 186 106	-1 153 645	-206 746	-593 003	51 839
Finantseerimistegevus	-23 175	1 096 594	1 254 270	308 280	533 272	-48 884
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-465 868	-989 512	625	101 534	-59 731	2 955
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (+/-)	255 563	100 000	-100 000	0	0	0
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	1 219 512	230 000	230 625	332 159	272 428	275 384
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	7 179 653	7 881 815	9 055 719	9 290 414	9 750 786	9 701 902
sh kohustused, mille võrra võib ületada netovõlakooormuse piirmäära (arvestusüksuse väline)	0	0	0	0	0	0
Netovõlakooormus (eurodes)	5 960 141	7 651 815	8 825 094	8 958 255	9 478 358	9 426 519
Netovõlakooormus (%)	37,2%	46,1%	54,7%	54,6%	56,6%	55,4%
Netovõlakooormuse ülemmäär (eurodes)	9 621 927	13 272 415	13 976 010	9 848 038	10 055 551	10 212 941
Netovõlakooormuse ülemmäär (%)	60,0%	80,0%	86,6%	60,0%	60,0%	60,0%
Vaba netovõlakooormus (eurodes)	3 661 786	5 620 600	5 150 916	889 782	577 193	786 422

